

A „KELET” előfizetési díja:

Vilákra postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	10 frt.
Félre	8
Negyedre	4
Egy hóra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.	

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESBÉ CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest Szervitátor 5. sz.

Nyitási czikkok
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Románia és Magyarország.

Lapunk egyik kolozsvári tekintélyes barátja a napokban levelet írt bizonyos bucaresti ismerőshöz, ki egyszersmind Romániának egyik notabilitása is; e levelet magán vonatkozású részleteinek kihagyásával érdemesnek tartjuk a közlésre, részint a benne foglalt talpraesett eszmékért, részint azért, hogy a két állam oly kevésbé ismert társadalmi összeköttetésére is vessünk általa világot.

„Érdekes hely most — szól a levél — Románia és érdekes idő folyik most Bukarestben, a lefolyt események, a hadi mozgalom, a mint látom: meghiusult remények, folytonos izgatottságban tarthatják Romániát, és a beláthatlan vég, a megkezdett előjáték nagyszűrsége, ott épen, hol a fő színtér van, izgatott helyzetet idéznek elő. A slavismus — tulajdonképen a Caesaro-slavismus — levette álarczát, San-Stefano magaslatairól, habár nem is lepte meg Európát, de a cynismus, melylyel odavágja a győztes a világnak nemcsak a török birodalom feldarabolását, hanem egész keleti Európa tényleges birtokbevitelét is, határozottabb föllépésre kényszerítendik trespód világárszünkent.

Képzeljen egy imperiumot China határáról Pozsonyig, az északi polustól a forró égőig; és minden a mi ebben él és mozog, egy akaratnak hódolva! Egy billentése Pétervárról a sodronynak egy rezgésére elárasztja a világot sergével, inkább és hatalmasabban, mint akár az ó- akár az új-kor történetében bármely birodalom tehet.

V. Károly uralkodott az európai helyzeten bizonyos mértékig, de nem feltétlenül.

Hogy azonban a san-stefanoi béke megengedésével Európában föltétlenül az orosz uralkodónk: az kétségtelen.

Tagadhatlan előnye van azonban ezen szerződés tervezetének abban, hogy a közös vesztély érzete felébreszté a nemzetekben a solidaritás öntudatát. Az aprólékos és különben nem természetesen, de azért mégis éles surlódásoknak meg kell szűnniök és meg fognak szűnni, a közös vesztély tudata előtt. A román és magyar egyaránt fenyegetve vannak a caesaro slavismus által; az együtvé tartozandóság önérzete ébredni kezd, és a közös ellen irányában közös védelem szükség-érzete tudva és óhajta van. Így ma már az ellentétes és ellenszenves indulatok enyészében s a közös védelem szükségességének érzete keletkezőben; és ez már reánk nézve előny.

A másik, a mi ebből viszont kifejlődhetik: a Balkán-félsziget tartós alapokon való rendezése és beillesztése Európába, — de nem Muszka országba! — hogy a orosz kormányzat által ott előidézett folytonos lázas

és forrongó állapotok megszűnjének. Ugy hiszem, felette bajos államférfiúi feladat lesz az: annyi szabadságot adni az odaváló népeknek, hogy belső fejlődésükre elég legyen, de nem annyit, a mennyit még — miután a polgárosodás alsó fokán állanak, — megbírni nem képesek, sőt úgy hiszem, hogy most egyelőre csak drakoi-szigorral fogják az agrariális mozgalmat Bulgáriában lecsillapítani.

Nem ismerem az odaváló birtokviszonyokat; de annyit tudok, hogy a közelebbi időben a szótáradt lázítók csoportja épen a birtokviszonyok rendtelenségében és a rossz kormányzatban találta fel azt a gyűnyagot, melyet a török birodalom azon részében felhasználva előidézte azon állapotot, melyből kifejlődött aztán a keresztyénység pártolásának czége alatt a jelen hódító hadjárat.

Már pedig annyit tudok, hogy ott, a hol a népek aspiratióit fölkeltezték és ez aspiratiók véres kifejezésben nyilvánultak; ott, a hol még ezen felül birtokfelosztás is helyezettett kitalásba: rendes medríbe a kormányzat csak kemény eszközök által juthat. Így azt hiszem, ha ma már béke lenne, — mitől távol állunk, — Európa nyugalmanak biztosítására szükség lenne egy erős kormányzat.

Tagadhatlan, hogy azt az orosz kitűnően érti; de viszont Európa nem engedheti azt, hogy amalgamizáló tegyelybe egy beleolvassza e részeket, a mi azonos lenne azzal, hogy Oroszország határa a Marmoráig terjed.

És itt újra egy baj mutatkozik: török föltétlen kormányzat alatt azon tartományok nem maradhatnak, mert ez folytonos lázas állapotokra ad alkalmat.

Orosz protectoratus alá sem szabad engedni, mert ez Európát veszélyeztet. Hellenismus uralma az egyedül lehető ott, mely sem tulerős, sem túlgynge nem lenne: nem elég erős arra, hogy Európát fenyegetse s nem elég gyenge, hogy csak vazallá váljék.

Szükség lenne továbbá az ön mostani szép hazájának, Romániának megerősítése.

Tagadhatlan tény az, hogy önök ott a déli Kárpáttól lefelé a legtöbb civilizatio, a legtöbb kormányzati képességgel bírók; fadjuk, mely a latin faj egyik sarja, távol tartja önöket attól, hogy öngyilkosság nélkül önkényt russiphicalódnak. Vágyaik, óhajaik a civilisált népek aspiratiói; egy nagy részben ki van a szabadság öntudatos szeretete fejlődve, azt értik és érzik; civilizatiójuk francia.

Természetes, hogy az evvel járó kinövéssek is megvannak; de mégis francia az, vágyaik, melyek intézményeikben kifejezést

nyernek, francia utánzások. Szóval önöknek a slavismus tulhatalmasodása ép oly nemzeti halálök, mint nekünk magyaroknak.

A hasonlat az állam különböző rétegeiben megvan: kifejlődött közepesztály sem ott, sem itt, Románia is tulajdonképen áll: népből, mely még eddig a műveltség alantas fokán áll, és áll főbhekből, kik az európai civilizatio színvonalán vannak.

És itt ne tessék félreérteni. Én a főbhekből közé sorozom mindazokat, kik ott akár vagyonuk által, akár másként kitűnnek, és ha önöknel is akadnak, kik a népből feltűntek és maguknak utat nyitottak, azok a főbhekből közé igyekeznek beoladni. Körülbelül így van ez nálunk is, csak hogy itt aránylag több a civilizáltak száma. Azonban ez önöknel is csak idő kérdése.

A biztos helyzetben levő Románia megerősöve fogékony a civilizatioira, és erős államalkotó felveket hord magában. Kezel fogva a magyarral, s aspiratióit nem addig terjesztve, míg az a magyar állam léte alapját megtámadná, nem kétem: felvirágozand.

Európa nem engedheti Romániát orosz vasall állammá válni, mi nem hagyhatjuk azt öngyilkosság nélkül, hogy déli határainkon oly államalakulás történjék, mely a keleti kérdést annak idejében csak Pozsonynál tekintse befejezettnek!

— Széll pénzügyminiszter és a magyar regnicularis bizottság 9 tagja április 9-én Bécsbe érkeztek. Az osztrák regnicularis bizottság részéről azon propositio fog tétetni, hogy tanácskozzanak a két bizottság tagjai együttesen. Tegnap határozott e fölött a magyar bizottság, s ha e javaslat el is fogadjatik, a közös értekezlet nem fog hivatalos jelleggel bírn, s azon semmiféle határozat nem fog hozni. Határozati külön-külön fog a két deputatio. A magyar bizottság tagjai a 80 millió adósságra vonatkozólag már csak alaki tekintetből is szigoruan fogják szem előtt tartani az országgyűlés határozatának tartalmát.

— Az új osztrák aranyjáradék kibocsátása végett már alkudozások vannak folyamatban. A kormány valószínűleg fel fogja hívni a különböző consortiumokat, hogy tegyenek ajánlatot a kötvények átvételére és ezen az uton a legkedvezőbb árfolyamot reméli elérhetni. Május 1-ig 5 millió, az év végeig pedig az összes szükséglet 28 millió frt, melynek fedezésére 38 mil. névértékű járadék adatnak ki. Azonban az év végeig nagyobb összegre lesz szükség, mert a deficit a budget

— Tehát ön tudja, hogy nincs mit remélnem?

— Elégő becsülöm önt arra Celio, hogy feltegyem, miszerint nem szenvedne itt meg közlemben, ha bírna egy ily nő szerelmét; és tudhatja, hogy erre nézve, csak néhány bizalmas szóra volna szükség ön részéről, hogy önkre távol tartsam magamat e nőtl; de miután jól látom, hogy ön eddigelő, még csak akar szeretni, s én signora Boccaferri igen büszkének tartom arra, hogy ennyivel beérje, e szerint maradok.

— Jól van, maradjon tehát; de kijelentem, hogy kártyáimat épp oly merészen fogom kijátszani mint ön.

— E kifejezést nem értem. Ha szerelmes ön, csak nyilatkoznia kell, miként ön teszem, s ő választani fog.

Ha pedig nem szereti önt, nem látom át minő játékokat akar oly nővel szemben játszani, két becsül.

— Igaza van. Örült vagyok. Sőt félek, hogy még ostoba is. Legyünk barátok Adorno! Szeretlek téged, ámbár kissé sértve érzem magam, hogy őszinteség és határozottságban annyira hasonlónak mutatkozik hozzám. Ehez nem vagyok szokva.

Azon világban, melyben eddig éltem, a férfiak majdnem kivétel nélkül, csalfa, szemtelen, vagy gyávaknak mutatták magukat a nők iránt, udvarlás tekintetben. Udvarolj tehát Czecciliának bevárom mi fog történni. Csak egyben egyezünk meg, abban tudnillik, hogy egymással kölcsönösen tudatni fogjuk kísérleteink eredményét, hogy azt ki megbukik, megkiméljük nevétség szerepet játszani tovább. Miután mindkettőnk czélja a házasság, ez a világban legtisztelőre mól-

szert 23 millió, adósság törlesztésre kell kerek-összegeben 10 millió, a kincstári utalványok be- váltására 35 millió, és a pénzár dotálására 20 millió; összesen tehát 78 millió frt. Azonban 20 millió már különböző titre-ek kibocsátása által fedezve van s régi kincstári utalványokat a pénzügyminiszter nem aranyjáradékkal, hanem újabb kincstári utalványokkal szándékozik fedezni.

A keleti kérdés.

Az angol parlament mindkét háza Apr. 8-án tárgyalta a hála feliratot, melyet a kormány a tartalékosok behívásáról a királynőhöz intéztetett indítványoz. A felsőház ülésein Beaconsfield önégyed órai beszédet mondott; kifejtette a körülményeket, melyek miatt a királyné proklamatioja kibocsátott. Szóló kimutatja, hogy Anglia a kongresszus színhelye, időpontja és elnöksége ügyében, nem támasztott nehézségeket. A san-stefanoi szerződésre áttérve szóló megjegyzi: A szerződés valamennyi czikke a technikaiakat kivéve, el- térést involvál az 1856 és 1871-iki szerződéstől.

Ez a szerződés teljesen megszünteti azt, a mit európai Törökországnak neveznek; alapit egy Bolgárországot, lefoglalt kikötőket, Epirusnak és Thessaliának új törvényeket ad. A Feketetenger oly orosz tengerrel lesz, milyen a kaspi. A bessarabiai kérdés nem esékely, mert magában foglalja a dunai hajózás függetlenségét. Ha e szerződés elfogadjatik, akkor nem csak a perzsi angol kereskedést, hanem a tengerszorosokban való szabad hajozást is érinteni fogja, mert Törökországot Oroszország, vazallusává teszi. Meg kell tehát fontolni, hogy Oroszországgal szemben mikép kell fellépni. A hatalmak hajlandók a békére, de a kongresszus nem tartatko meg, miután Oroszország vonakodik kötelezettségeit teljesíteni. Ily körülmények között, miután a megoldás minden reménye eltűnt, szükséges volt övintézkedéseket tenni. Kötelességünknek tartottuk a királynának az üzenet kibocsátását tanácsolni. A tartalék 70,000 emberrel fogja a hadsereget gyarapítani. E birodalom némely biztonsága most veszélyeztetve van. Sohsem hihetem, hogy ily perczben Anglia páirjei elmulasszák sikra szállni Anglia ügyéért. Nem akarom hinni, hogy önök vonakodni fognak, egy általán indítványozott feliratot egyhangulag megszavazni. A felsőház a hála feliratot szavazás nélkül, egyhangulag fogadta el. Az alsóház hosszú vita után másnapra napolta el a vitát.

A „Times” az apr. 8-iki viták eredményét Európára nézve megnyugtatónak mondva dícséri Beaconsfield beszédét. Kikel azon nézet ellen, hogy nincs komolyan fenyegetve Angliának semmi olyan érdeke, a melyért Angliának kötelessége volna harcolni; a kormánynak, az országnak nem ez a nézete. A megtett intézkedések nem abszolút háborus jellegűek, hanem azon nyilatkozatot képezik,

több és megengedhetőbb intézmény, tehát nem sérti legkevésbé is a hölgy becsületét, ha választást egymásnak alárljuk. Mi azon alávaló fogásokat illeti, melyeket még a legbecsületesebb emberek is felhasználnak néha, hogy czélt érhesse- nek, mint gyanúsítás, kigunyolás, vagy legalább is rozakaró czélzások oly ember ellen, kit ki akarnak turni, ezekről egyességünkben szót sem teszsek. Ez mindkettőnk meggyalázása volna.

Mindenbe beleegyeztem, mit Celio előmbé terjesztett, a nélkül, hogy jobban megfontolnám a dolgot, s a nélkül, hogy egy perczig is gondolkodnék arra, hogy ily egyesség kivitelé meg lehet borzasztó nehézségekkel fog járn.

— Most, szóló Celio, miután a terjedelmes pompás berendezésű kastélyban körül vezetett, mindenk előtt márkis-unokhoz kell, hogy bevigye- lek... Azután nevetve hozzá tette, mert talán nem komolyan kérdezett tegnap este, hogy kinél vagyunk itt.

— Ha valami ostoba kérdést tettem, az akaratomon kívül történt, feleltem. Sokkal zavartabb, kábultabb voltam a feletti örömben, hogy tike- tetit itt mind együtt látlak, hogy sem más va- lamire is gondolhattam volna azon perczben és mostani ide jövetelem alkalmával is, megvallo- nom okozott aggodalmat az, hogy talán szerény- telenséget követek el, vagy nem leszek szívesen látott vendég, ha oly ember házához megyek, kit nem ismerek. Azon életmód után itéve, minőt ti itt nála folytattok, meg ma sem mortem remény- leni, hogy találkozhassam vele. Minő ezim és ürügy alatt fogsz engem bevezetni nála?

— Oh! te igazán mulatságos vagy Adorno, felelt Celio, miközben a lépcsőház fölé épített torony szőnyeggel bevont csigalépcsőjén felvezet- tet. E tréfát még tovább is üzhetőnk veled; de

hogy Anglia oly érdekei forognak kockán, melyek- kért Anglia kész legrosszabb esetben háborút kezdeni.

Szentpétervárról távirják, hogy Sándor csár ellene van a háboru folytatásának és állala- nosításának, de az udvarnál ismét erősen küzd a két ellentétes befolyás; a békepárt és a háborus párt. Ezt a komédiát már ismerjük. Legujabban p. o. jelentik, hogy az orosz sereg mindinkább tömegesen megszállja Romániát és állást foglal Magyarországot határai ellenében; a török kormány pedig felszólítottat, hogy ápril 18-ig ürítse ki Bulgáriának mindazon részeit, melyeket eddig még török csapatok megszállva tartanak.

Bratiano Berlinben eddig még csak Bülow államminiszterrel értekezett; fogadtatása Bismarck által tegnapi förtte volt kitűzve. Bülow előtt melegen védte Románia ügyét, a Duna sza- badságát hozván fel a besszarabiai kérdésben el- foglalt román álláspont támogatásául. Mint egy berlini sürgöny jelent, a román miniszterelnök nem látszik nagyon elégedettnek bécsi és berlini sikereivel. Csodálkozik Bratiano Németország kö- zönyén is; mert a krimi háboru idején még a szövetségtagok is elismerte német érdekeknek a Dunatorkolatok kérdését. Föltűnt Bratiano ama nyilatkozata, hogy ő annak idején támogatta Károly fejedelem megválasztását a román trónra, de azért tette, mert azt hitte, hogy egy német szá- ramzású fejedelem leginkább fogja biztosítani Ro- mánia erősödését és a Duna szabadságát.

Szerb hadikészületek. A „P. C.” levelezője ápril 5-ről jelenti, hogy Miklós nagy- herczeg San-Stefanoból jött távirati parancsára Gruics hadügyminiszter legutóbb szemle-utat tett az Ó-Szerbiában levő csapatok közt, hogy a had- sereg létszámáról, s a hadi anyag állapotáról egy új orosz háboruban való kooperacio esetére kime- rítő jelentést tehessen. Gruics 4-én tért vissza, s a minisztertanács elhatározta, hogy a szerb sereg létszáma a 2. osztályú milícia behívásával 80,000 emberre szaporíttassék, s hogy Oroszországtól 30 ezer hátultöltőt, 80,000 db ruhát fognak kérni, minthogy a szerb hadi pénztár üres. Ezenkívül új háboru esetén Szerbia Ó-Szerbiát s Boszniát követeli magának jutalmul. E feltételekkel Lesja- nin tábornok Szentpétervára küldetett. Milán egy- uttal sajátkezü levelet, s a Takovo rendet küldi Sándor csárnak. Levelező szerint Risztics bécsi uta- zása végképen elmarad, mert Szentpétervárról orosz- ellenes tüntetésnek magyarázták azt.

Az „Abendpost” azt mondja, hogy az angol kormány nyilatkozatait folytán a congressus kilá- tása ismét a háttérbe szorultnak látszik; a leg- közelebbi eldöntések sulypontja, mint eddig, Pé- tertváron van, azaz, azon állásban, melyet az orosz

igen őszinte hiszékenységgel engedett át magad neki, s ezzel nem akarok visszaélni.

E szavak után kinyitotta egy kis terem ket- tős ajtaját, mely a marguis dolgozó szobájába ve- zelelt, s hangosan kiáltá:

— Jöjjen kedves márkis Balma, itt van Salentini Adorno, ki nem szűnik meg valamely mithozs alnak tartani önt, s egyedül ön által akar kibárdíttatni.

A márkis kilépett az író asztalát körítő olaszlál mögül, előmbé jött s kezét nyújtott. Csak most láttam be együgyű tévedésem, s hangos nevetésben törtém ki.

— A gyermekek azt mondták, szóló a márkis, hogy ön csak tréfálkozik velünk; de ön jól láttam, hogy nem is gondol a Bécsben ismert szegény szerencsétlen vén Boccaferri, az esti bo- hókás Leporello, és a Balma márkis ugyanazon- ságára. Hogy ez hogyan lehetséges, nehan szóval megmagyarázhatom: „Fiatalságomban sok ostoba- ságot követtem el. Atyám, a helyett, hogy igye- keznek ezeket jóvá teuni, s az által jobb utra té- ríteni, száműzött körből s kitagadott minden va- gyonából. A keresztségben Peter-Anselm-Bocca di ferri nevetek kaptam. Ez utóbbi nevet, vas szájt kapja mindenki legifjabb fia a Balma családban, valamint a Chrisostomo-t, arany száj, a leg- idősbik. Mint egyedüli nevet, keresztnevetem vet- tem fel, egy szócika megrövidítéssel, s e néven bolyongtam, mint ön is tudja vállalatamban több- nyire hajótörést szenvedve, a világban szerteszét. Sem elég bátorságom, sem elég ügyességem nem volt arra, hogy ki tudjam huzni magam a baj- ból; de ábrándok embere voltam, mint minden képzelgő. Nem voltam elégő előrelátó a felmerülő akadályokra nézve.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Az ödenweileri kastély.

Elbeszélés.

Írta:

Saud György.

(Folytatás.)

XII.

Az örökösöd.

A mint előre gondoltam, házi gazdaimat eltűnésem felett valóban nagy ijedelemben ta- láltam. A jó szívű Voluba a falu környékén min- den felé keresett s már éppen készülöben volt újabb kutatásokra indulni ki. Láttam, hogy e szegény emberek valódi barátsággal viseltetnek irántam. Azt mondtam nekik, hogy történetesen összetalálkoztam egyik kastélybeli lakóval s egy régi jó ismerősrő akadtam benne. Midőn Peire- cote anyó hallotta, hogy az éjnek egy részét a kastélyban töltöttem, elhalmozott kérdéseivel, s na- gyon megütdöttnek látszott, midőn azt mondtam, hogy semmi rendkívülit nem láttam ott.

Másnap reggel kilenc órákor átmentem a kastélyba, s értesítettem házi gazdaimat, hogy meg lehet néhány napot fogok ott tölteni, s hogy ne nyugtalankodjassanak miattam legkevésbé is. Celio előmbé jött.

— Te úgy látom aludtál! szólított meg, mi közben szemeit reám mereszté.

kormány Anglia követeléseivel szemben elfoglalni szándékozik.

A Pol. Corr. jelenti Londonból: A tengeri és szárazföldi csapatok egyre folynak. Angol csapatok partra szállítását Mytilenén, s Mytilene elfoglalását angol állomásul közelebbre várják.

A bukaresti orosz ügynök, Stuart báró, e hó 6-án Károly fejedelemnek személyesen olyan nyilatkozatot tett, mely lényegében és jellegében megegyezik Goresakoffnak Ghika előtt tett nyilatkozatával. A fejedelem és a kormány a fenyegetések miatt annyival inkább föl van háborodva, mivel most a román hadsereg, nagy dislocatója folyán Turnseverintől Galaczig könnyen kilehet téve a léggyverési kísérletnek.

A Pol. Corr. jelenti Konstantinápolyból ápr. 8-áról: Nikóla nagyherceg és Szaviet pasa közt folyóvást élénk tanácskozások folynak. Törökország magatartása fölött az orosz-angol conflictus esetére. — A törökök és oroszok szorgosan tökéletesítik megerősített vonalaikat. A török miniszterválság egyre tart. Ahmed Vefik pasa visszalépése bizonytalan.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház április 9-iki ülésében a miniszterelnöki budgetet tárgyalta a ház. Simonyi Ernő, mint előre jelezte, hosszabb beszédet tartott, melyben a monarchia politikáját a keleti bonyodalmak kezdetétől fogva elítélte. Utána Németh Albert sürgette Tiszát a válasza és Ragályi Nándor beszélt Lengyelország helyreállításáról és Ausztria-Magyarország fölbomlásáról.

A kormányelnök ezután hosszabb beszédet tartott. Simonyi állításait sorba véve cáfolta s a monarchia követett politikáját pártjának tetszése mellett védelmezte, különösen arra vonatkozólag, mintha monarchiának érdekeinek biztonságát Oroszország ígéreteiben kereste volna. Több ízben utalt rá, nem most, több egy évvel már, hogy monarchiánkat végső sorban csakis annak tudata biztosítja, hogy szükség esetén uralkodója szavára bántott érdekei megvédelmezését saját fiainak ereje képes eszközölni.

Ez alkalommal kitér egyszersmind Románia helyzetére. A független szabadelvű párt részéről hangzott az az sympathia, melylyel nekünk Románia iránt viseltetnünk kell. Szólónak friss emlékeztetése van a hangok, melyek ugyanazon oldalról Románia ellen emelkedtek, úgy látja, hogy a keleti események és a folytatott politikának mégis csak vannak egészséges következményei: Egyfelől mi belátjuk, s az erre nekünk keveset kellett tenni — hogy Romániával nem szükséges ellenséges lábon állni: másfelől Romániában is belátják, hogy nem kell nekik mi ellenükben egy másik hatalomnak barátságát keresni, s arra támaszkodni, mert azzal a nagy ural, — hogy így fejezze ki magát — nem jó egy táliból eszeszenyétenni. (Derűltség.) Évekkel ezelőtt mondá már egy képviselőnek, hogy Európa ezen részén a román és a magyar fajnak érdeke egy, mert mindegyiknek egy ellensége van: a szláv.

Képmásolás a villanyos árammal.

EGYED MÓZESTÖL.

(Folovastatott a kolozsvári iparos ifjak önképzőköreinek mart. 17-én tartott gyűlésén.)

(Folytatás.)

A dugó nyílásába ezen oldalas, a kifolyásra szolgáló nyílással ellátott üveges tolató. Ha az így felszerelt agyaghengert platina lemezzel körülvevő, egy tágasabb üveg hengerbe állítjuk s azután mind az üveg, mind az agyag hengerbe egyenlő magas felszínen álló tiszta vizet öntünk, és a készüléken villanyos áramot átvesszünk, úgy hogy az anyaghengerben levő platina lemez sodronya a telep negatív sarkával összekötve legyen, akkor az áramnak két órányi működése után annyi víz szivárog át az anyaghengerbe, hogy az benne el sem fér, hanem a dugóból állított csőben felemelkedik és annak oldalnyílásán kifoly, a mit egy lombikban felfogni lehet, hogy azután sulya megméréséért. Ezáltal, ha a különböző áramok hatása következtében bizonyos idő alatt kifolyt víz lemerjük, azon törvényre jutunk, hogy az átszivárgó víz mennyisége az áram erejétől függ és azzal arányos.

Ezen törvény nemcsak a vízre, hanem a rézgálicra stb. is érvényes és alapjául szolgál azon tüneménynek, melyet előbb említett. Ugyanis a rézgálic oldatból a másolásnál az áram által réz és kénsav választatván, az egyik az áram irányában jön mozgásba, míg a másik, a sav azzal szembe halad. Az egész galvánmódszer ezen folyamatban leli magyarázatát. Mert ez nem más, mint a villanyos áram által végzett következő munka: a réz kiválasztása, továbbá kénsav és élelly-termelés. Miután az oldatból a réz a mintára leülepedik a képződött másik alkotórészből és az oldat vizéből kénsav és élelly állnak elő, melyek a horgany sark felé távoznak.

Az élelly itten a fémmel egyesül és vele oldható sőt alkotó, ezért éppen annyira fém, hogy

Érti a pánszlávot és nem minden szlávot. Más szomszédainknál is megszülemlhetett talán az események folytán azon tanúság, hogy nem kell és nem szabad mindent a nagy hatalomtól várni, melybe évtizedeket át tették reményüket, mert egyfelől e hatalom sem terjesztheti tovább adományait, mint a mennyire mi is azt megengedjük; másfelől ők velünk barátságban élhetnek, megtartva individualitásukat, míg amásik nagy hatalomra támaszkodva könnyen a rokon nagy néptengerben eltűnhetnek. (Élénk helyeslés a középén.) Hangsúlyozza végül, hogy a kormány a békét igyekszik fenntartani, meddig ez a monarchia érdekeivel megegyezethető. (Élénk helyeslés és tetszés nyilatkozatok a középén.)

Ezután Mocsáry Lajos beszélt.

Utána a szavazás következett; a nagy többség elfogadta a miniszterelnöki költségvetést általánosságban, mire annak egyes tételei részletesen is, vita nélkül megszavaztattak.

A kormányelnök erre felszólalt s a ház napirendjére vonatkozólag kérte, hogy a ház hűségét előtt még az igazságügyi s a közlekedésügyi költségvetést tárgyalja le s szombaton tul semmi esetre ne tartson több ülést. Az ünnepi szünnapok ezután egész ápril 29-ig tartanak. — Ghezy indítványára ez oda módosított, hogy az ünnepnapok ápril 30-ig fognak tartani.

Ezután a ház megválasztotta a házszabályok revideálására a bizottságot s egy tagot a közigazgatási bizottságra.

Müncheni levél.

(Saját levelezőnk től.)

München, ápril. 5-én.

(□) Az egykori augustinusok klastromához tartozott templom sirböltjai érdekes kutatások tárgyát képezik.

Faszl Joakim itteni művész engedélyért folyamodott a hatósághoz, engednének meg neki e sirböltokban, hová régi idők óta leny nem hatolt le, kutatásokat tenni, nevezetesen Lajos a bajor, német császár maradványainak fölkeresésére, ki nagy valószínűséggel 1347-ben itt lett eltemetve.

Ő megkapta az engedélyt s maga a király több ezer marknyi jutalmat ígért neki, ha föltalálna említett ősenek földi maradványát.

A kutatások a napokban kezdettek meg; én fölkerestem említett urat s ő invitált másnapra a rejtélyes mélységekbe, hogy lássam saját szememmel a kutatások eddigi eredményeit.

Franziaországban ezelőtt három évvel igen borzadályos kalandom volt egyik klastrom sirböltjában. Ezek a sirböltok néhány előkelő család tagjainak szolgáltak temetkezési helyül sok századok óta, átutazásokkor e sirböltokban restaurálási munkálatok folytak, s az egyes családok ez alkalomból azon őseiket, kiknek koporsójuk a századok alatt elporladt — ujakba helyezték. Ottlétemkor ép ezzel a munkával foglalkoztak a sirböltokban. Éppen vasárnap volt s én magam mentem le. A sirböltokba egy vizszintesen fekvő csukóajtó vezetett, e nyílás körül különféle faanyagok feküdtek, szerencsétlenségemre a felhúzott ajtószárnál nem nagy elővigyázattal támasztottam meg, mert

gany oldatit fel, mint a mennyi réz a mintára lerakatik. Ugyanis minden suly egyenértékű nek a kiválasztására egy suly egyenértékű horgany használtatik fel, minek következménye az, hogy a mily mértékben a negatív sark vastagodik, a tevőleges sark éppen azon mértékben fagy.

A kiváló alkatrészek mozgása tömeccsűrű tömeccsra az egész folyadékban történik.

A galván másolás ezen módja igen hosszú időt (50—60 óráig) igényel s nem egyszer megtörténik, hogy az alakok nem bírnak kellő finomsággal. Sőt a rézgálic oldatot is, tiszta jegecz bedobása által folyvást telítve kell tartani.

Ezen körülményeket Jakobi annyira módosította, hogy sokkal rövidebb idő alatt is a legfinomabb képek előállíthatók.

E végre mint az első eljárásnál egy Daniell-féle elemet használunk, azon különbséggel azonban, hogy itten a mintát nem állítjuk be magába az elembe, hanem azt a nemleges sarkoktól jövő sodronnyal kötjük össze, és egy kis üveg váluba fűtött, egészen nem telített rézgálic oldatba mártjuk.

Az üvegváluba a kép fölé egy kis hidat fektetünk, melyre egy az elem pozitív sarkával összekötött rézlemez helyzetetik. Ezen rézlap is a rézgálic oldatban áll. A rézlap arra szolgál, hogy róla az áram hatása alatt réz oldód le, mely az oldatot telített állapotba juttatja s végre ebből a réz azután a mintára rakódik le. Éppen onnan, hogy a réz lapból nyeretik a kiváló réz, azt elektrodának, vagy miután az összekötve van az elem pozitív sarkával, innen anodnak nevezzük. S hogy azon tisztátalanságok, melyek az anodban lehetnek, ne jussanak se a rézgálic oldatba, se a kiváló rézhez, azért ezelszerű az anodot egy darab vászonba göngyölíteni. — Ezen eljárás 24—30 óra alatt a legfinomabb másolatokat szolgáltatja s a különböző képek finomságában az így nyertek és az első eljárással készülték között azonban feltűnik. Ezen másolásnál a villanyos áram

alig hogy a lépcsőn lementem, a nehéz vasajtó visszahagyatott és én nem jöhöttem ki.

Nem egyszer volt már alkalmam bebizonyítani, hogy nem ijedek meg a magam árnyékától, de azért mégis egy kissé fűrészn kezdtem magam érezni, azon gondolatra, hátha nem is szabadulhatok innen másnap reggelig, mikor a munkások ismét dolgozni jönnek.

Kezemben egy fél milligyertya volt, meggyújtottam s körülnéztem magam. Pislogó gyertyámnak gyenge sugarai csak kevéssé világítottak meg az örökös éjszakát s még rejtlemesebbé tették azt, vagy harmincz több-kétszáz megromlott koporsó feküdt a corridorban, a fedeleik lezsedve s bennök a csontvázak, némelyekben bebalzsamozás által megőrzött ijesztő, hatást keltő holttestek. A corridor két oldalán terjedtek el kétszeresen egymás fölött a sirböltok, mindegyiknek előlfe a munkálatok folytán eltávolítva, ezek egy részében még benn voltak a holtak s gyertyám halvány világa mysthikusan hatolt oda be.

Mindaddig vitézül tartottam magam s tetszett is némileg ez a különös kaland. E néhány percnyi körüljárás után kezdtem a szabadulásra gondolni, a gyertyát lefekttem s egy követ vettem a kezembe, borzasztóan verdesve ezzel a vasajtót meg kiabálva is, hozzá gondolva, hogy ily módon magamra vonom valakinek figyelmét (a kápolna fölöttém egy nyitl kertnek magaslatán s vagy 150 lépésre állott a klastromnak lakott részétől.) Kísértészerű hangon ehozták vissza a mélységek a dörmömbözést s kiabálásomat.

Lármázásom hiábavaló volt, nem jött senki. Leültem a lépcsőnek legalsó hácsójára, végignézegettem az előttem elterülő alsóvilági látványon s úgy tetszett, mintha a holtak kinyitnák szemüket, rám tekintve s mintegy kérdezve „mit zavarod örökös álomunkat? „ majd úgy tetszett mintha az egyik holttest kiemelkednék koporsójából... Keztem ismét dörmömbölni, lármázni, de hiába.

Bátorságom hanyatlóban volt s csak a materialistikus bölcselkedés és okoskodás segítségével tartám meg fűn. Vigasztaltam magam azzal is, hogy a klastromban mégis csak észre kell venniük, ha soká vissza nem jövök, vagy legutolsó esetben este felé kiszabadulhatok, ha a sekrestyés a kápolna ajtaját bezárni jön.

De hátha elfelejtkeznek rólam? hátha a sekrestyés, mert éppen vasárnap van, valahol iszogat s részegségben elfelejtkezik a kápolna ajtajának bezárásáról?

Hidég verejték futott le homlokomról, s keztem reszketni mintha a hideg leme, de miként magamnak fönhangon mondtam, nem félelemből, hanem a hideg nedves lég miatt.

Meg-meggyújtottam a dörmömbölést, de mindég hiába, nem jött senki. A percek órányi lassúsággal teltek.

Keztem valóban félni, szemeim kápráztak, eloltottam a gyertyát, gondolva lélekjelelémet így inkább biztosíthatni a hideg és okoskodásaimmal a káprázat félelmes képalkotmányai ellen.

Néhány percig ültem így váru-lesve valamely mentő léjtelt a felső világból.

Nem jött senki. Helyzetem pillanatról pillanatra borzadályosabb lett.

az elem részsarkától indul s megy az anodon és folyadékon át a mintára, honnan végre a horgany sarkokhoz jut. Hosszu használatra az elemnek kimerülhető rézgálicoldatát telítve kell tartani.

Ilyen módon rovarokat és más állatokat is lehet rézzel bevonatni, csak azokat ezen eljárás szerint vezetendő kell tenni, mely a fa- és gypsz mintáknál említve volt.

Az előbbiekből önként következik, hogy a galván képmásolás nem szorítkozik egyedül a rézzel történő alakításokra, hanem horgany, ezüst, arany s más az áram által megbontható fémoldatokra is kiterjeszthető.

Hogy ez való, azt megmutathatom p. o. az ezüstözéssel. E célra ezen talba tiszta vizet töltöttem. Ebben a 700 gramm vízben, 3 gramm légenyavas ezüstöt (pokolkő) és 7-5 gramm cziánkáliumot oldottam föl. A folyadékba most ezen ezüst lapot mártom be, mely az áram tevőleges sarkával van összekötve, és még egy a nemleges sarkkal összekötött tiszta rézpénzt, mely alig két perc alatt, mint látjuk, ezüst réteggel vonatott be.

Egészen hasonlóan járunk el az aranyozásnál is, csak hogy egy gramm arany chlóridot és 10 gramm cziánkáliumot oldunk fel 100 gr. vízben és a tevőleges sarkokhoz arany lapot alkalmazunk. Ily formán készülték ezen különböző érmek is, melyek itten láthatók.

Megjegyzem azonban, hogyha vasat vagy ónt akarunk beüzüstözni vagy aranyozni, ugy azokat először megtisztítva hígított rézvitról és kevés eyankálium oldatába mártjuk, s csak akkor, midőn igen finom rézréteg képződött rajtuk, alkalmazzuk az áram negatív sarkához, mint a gyanánt.

Olyan helyeken, hol igen sok tárgyat kell arannyal vagy ezüsttel bevonatni, az eljárást megkönnyíteni lehet azáltal, hogy egy nagy üveg válu használtatik, melybe az ezüstöző vagy aranyozó folyadék öntetik.

(Folyt. köv.)

Elvesztettem lélekjelelémetet s egészen rabja lettem phantastikus képzelődéseimnek.

A legközelebbi koporsóban egy nő holtteste feküdt, fiatalon halhatott meg, mert fehér selyemben s koszorúval temették el.

Képzelődéseim hallottam selyem ruhája suhogását, s fölemelkedett koporsójából, fölkelte, félém közeledett s éreztem a mint mellém ült, karjával körülfonta nyakamat... jéghideg borzadály futotta végig testemet, fogaim vaczogtak a reszketéstől, közel voltam az összeomláshoz.

Még egyszer appelláltam hideg eszemhez, „ez nem lehet — ez csak káprázat“ mondogatám magamnak és rettegéstől elfojtott hangon, meggyújtottam ismét a gyertyát, odatekittettem a közlemben levő koporsóra, a fiatal nő ott feküdt mozdulatlan, ... én lélekjelelétem nem tartott soká, szemeim ismét kápráztak, láttam a holtakat koporsóikból fölkelni, a csontvázak félém közeledtek, körülvettek, rám meresztették szemüregüket, ujjakkal megérintettek... én elvesztettem eszméletemet s elájultam.

A klastromban csakugyan észrevették hosszas elmaradásomat, mint később megtudtam egy órán tul voltam lent, mely órák minden pereze nekem egy hosszú óra volt.

Midőn a kápolnába jöttem s láttam a csukóajtó leeresztve, azt gondolták, hogy talán szótlan elmentem.

De egyben mégis gyanú támadt s sejtelmé valónak bizonyult.

Igen megijedtek, a mint engem a lépcsőn fölhaltan elterülve találtak, első pillanatban azt hitték, hogy halálra ijedtem.

Fölvittek s keztek ápolni, én forró lázba estem s csak hetek mulva nyertem ismét vissza eszméletemet s épültem ki a betegségből.

Azóta nem is megyek többet magányosan sirböltokba a holtaknak látogatást tenni.

Térjünk most vissza tulajdonképeni tárgyra.

Faszl Joachim ur s néhány munkás társaságában megkezdtem a munkálatokat az említett sirböltokban, hol mint mondtam Lajos császárnak esontjait keresik.

A corridorok igen hosszasan terülnek el, a sirböltok mindkét oldalán négyezeresen egymás fölött vannak. Eddig vagy negyven sirböltot nyitottak ki s szedték ki azok lakóit, ezek között néhány nevezetes lelet van.

T. i. néhány holttest erős kötéllel van a lábtól a nyakig körül kötözve ép úgy, mint a kis gyermeket szokták befalcsulizni.

Kétség sem foroghat fenn az iránt, hogy ezeket ölle temették el. Nemcsak a mondatak, de a történet bizonyosságai szerint is ez a bűntetés igen gyakori volt a középkorban s jóval azután is, különösen az olyan apácákánál, kik szűzességi fogadalmukat megszegték.

E szerencsétlenség egyike nő volt, a mint ezt ruhamaradványai elárulják. Habár ezek világi ruhák voltak, azért lehet mégis, hogy apácza volt, talán megszökött a klastromból, az augustinusok befogták ismét s úgy a mint öltözve volt ölle eltemették.

Ezek a kutatások bizonyára sok érdekes történeti adatot fognak még napvilágra hozni.

A TÖRVÉNYHATÓSÁGOKBÓL.

Torda-Aranyosmegye közigazgatási bizottsági ülése.

A f. hó 10-én megtartott közigazgatási bizottsági gyűlésnek főbb momentumait a következőkben esmertem:

Főispán br. Kemény György ő méltósága a gyűlést megnyitván, az alispán helyett (ki jelenleg Topánfalván a sorozás körül teljesít hivatalos funkciót) főjegyző olvasta fel a megye mult havi állapotára vonatkozó alispáni jelentést, a melyből kitűnik, hogy az in-eg a mult hóban M.-Szakál, M.-Kapus, Nagy és Kis-Iklánd, M.-Uraly, Gerebenes és M.-Lekenze községekben is az állami segély igénybe vételét szükségeltető módon beállott; kitűnik továbbá, hogy a közbiztonság helyesen kielégítő volt. A jelentés szerint a mult hóban a megyei központi börtönben volt összesen 60 fegyenez, 54 férfi és 6 nő. Beadványi jökönyvre jött 634 ügydarab, melyek mind elálltattak.

Az oly kiváló fontossággal bíró mezőgazdaszat fejlődése vagy hanyatlásának megfigyelése a földművelés- ipar és kereskedelemügyi miniszter urnak idei 3628 számu magas leirata által a közig. bizottság hatáskörébe vonatván, s reményét fejezvé ki a miniszteri leirat, hogy találkozn fognak a közig. bizottság választott tagjai között olyanok, kik a gazdasági élet egy-egy ágát gondozásuk alá veszik, és észlelt tapasztalataikat javaslatok kíséretében minden évnegyedben a bizottság gyűlése elébe terjesztik: az alispáni tervezetre tekintettel a közig. bizottság ezen jelzett fontos hivatás körüli teendőikkel alispán Miksa Elek ur elnöklete alatt Szentpáli Ignác, Bors Albert és Lengyel Ádám bizottsági tagokat bízta meg. Előterjesztli továbbá főjegyző a nagyméltóság helyügyminiszter urnak a Topánfalván Plevna eleste örömeire elkövetett politikai színezetű csendzavargások ügyében a közigazgatási bizottságnak a szolgabíró Joanne ellen kört fel-

gyelmi eljárás mellőzését kimondó határozata ellen a kir. ügyész által beadott felebbezés folytán kelt leiratát, a mely szerint: a közig. bizottságnak a fegyelmi eljárás mellőzését kimondott határozata érvényben tartatik.

Kir. adófelügyelő havi jelentése szerint: a f. év febr. végeig kimutatott hátralék az 1877. év végeig terjedő tartozásokból lett 112093. frt 3 krt. ebből a f. évben befizetett 6622 frt 61 kr, maradt hátralék a multa 105,470 frt 42 kr. Ehez járul a f. év I-ső évnegyedi adó részlet 95,893 frt 74 kr, melyre befizetett már, hóban 10968 frt 32 kr, maradt tehát hátralék a f. évi tartozásra 84,925 frt 41 kr, s így összes hátralék folyó év marcius végén 190,395 frt 83 kr.

Árvaszéki elnök havi jelentéséből kiemelem, hogy hátralék darab a mult hóról apr. hóra átvitt O. A gyámság alattiak létszáma apr. 1-én tesz 7257-et; a gondnokoltak létszáma 35-öt; az egyes árvai pénztárban van április 1-én 24377 frt 6 kr; az összesített árvai pénztárban pedig 3956 frt 82½ kr.

Moldován G. kir. tanfelügyelő referádája jelenleg semmi említésre méltó nem tüntetett fel. Megemlítem azonban, hogy tanfelügyelő indítványára egy leirat határozott intézkedni a vallás- és közokt. ügyi miniszteriumhoz, a melyben felkérésék, hogy a nyári két hónapban Tordán a vidéki néptanítók érdekében egy póttanfolyam nyitását engedélyezni méltóztassák; a mely által alkalmat vehessenek magoknak a tanítók a háziipar terén legalább a szükséges ismereteket oly márvben megszerezhetni, hogy e teren is — szerzett ismereteiket — majdan hasznosítani tudhassák.

Ülés vége d. e. 11 órakor.

Torda, 1878. április 10-én

Felhívás.

A háromszéki Erzsébet árvaleány-nevelőintézet, Stephánia menház és kózkórház kezelő bizottsága elhatározta a folyó 1878. évi október 20—30-ig terjedő időben nevezett intézetek járvára egy bazárral összekötött női-munkaköri, ipari és terménytárlatot rendezni Kőzdi-Vásárhelyen.

A tárlat tervezete:

a) A női-munkakörből:

Mindenféle szövetek, jelesen: kendő, szőnyegek, ruhakelmék; vászon, posztók, zsákok és pokróczok. Czéznák: a legfinomabbtól a jó házi czéznák. Nyers len, kender, gyapju és selyem megfűztitva és fűsítve; ugyisztint: kender, len, gyapot és gyapju-fonatok. Művarrások, mint mindennemű gyöngy, arany, ezüst, selyem és egyéb himzések. Disz-féhneművarrások, himzések, gallórok, kélzők, kötények. Női- és férfi féhnemű varrások a legfinomabb gyolcsól a legdurvább vászonig, különös tekintettel a jó szabás- és varrásra; továbbá mindenféle féhnemű föltözések. Mindennemű horgolások, kötések czéznából, gyapot és gyapjuból; női disz- és házi öltözetek, ruhák. Szépművés.

Hasonlóképen a női munkakörből: mindennemű vetemények, virágok cserépben és csokorban; aszalványok és szárított gyümölcsök; befőttek, ecetek. Sütemények: az egyszerű házi kenyértől a legfinomabb asztali süteményekig. Sajt, túró, vaj, méz; sonkák, kolbászk s egyéb hideg ételek; kávé, thea stb. Végre: szeszek, szörpök és mustárok.

b) Ipari cikkek:

Mindennemű — Háromszékmegyében készített — iparcikkek, mint: szappan, gyertya, keményítő; szotyrok, kosarak, doboznumuk; szalma- és egyébféle kalapok. Szép butorok és esztergaművek; üveg-, porcelán-, vas-, pléb-, fa-, réz- és cserép-készítmények; arany, ezüst, stb. művek.

c) Termények:

Minden a gazdaság körébe eső terményfélék, nevezetesen: buza, rozs, árpa, tengeri; különféle takarmánymagvak, burgonya és répane-műk; gyümölcsök és borok.

A t. kiállított sziveskedjenek kiállítási cikkeit az előre bejelenteni a tárlati bizottság elnökénél, hogy a t. közönség hirlapi téren is értesíthetessék. Nemkülönbön tisztelettel hívja fel tárlati bizottságunk a t. kiállítókat: sziveskedjenek áruba bocsátandó cikkeiket a jébküldéskör áraikkal együtt jelölni ki; valamint azt is, hogy mely darabokat kegyeskednek az illető intézetek javára bocsátani, hogy a tárlati bizottság az ily kegyes adományokból sorsjátékot rendezhessen.

Legszivesebben kérjük a nagyrödmű kiállítókat: méltóztatassanak kiállítandó tárgyaikat október 15-ig — s illetőleg a könnyen romolható 15. és 19-ike közt, alattirt elnökhez küldeni be.

A tárlat mindhárom csoportjából a legjelölőbb kiállítási cikkek: egy-egy drb 10 frankos, egy-egy drb 5 frankos arany — és egy drb tallérral fognak kitüntetett; a jelesek dícső oklevelet nyerendek.

Tárlati helyiség a felső nép- és községi iskola leendő.

A tárlalmegtekinthető lesz a fenn jelzett időben reggeli 8-órától esti 6 óráig.

Belépti-jegy ára: 10 kr. — Felülvezetéseket köszönettel fogadjátok és hírlapilag nyugtáztatok.

Kézdi-Vásárhelyt, 1878. március 30. án. A nevezett intézetek tárlati bizottságának nevében:

Székelly János, Baló László
tárlati bizottság elnöke. biz. jegyző.

Nyilvános köszönet.

A múlt évi rossz időjárás és árvizek következtében beköszöntött az inség és nyomor Alsófehérmegye nagy részében, mit látva, hogy annál jobban tájékozhatom magamat a megye minden vidékéről egy inségi bizottságot hívtam össze, hogy vállaltva működünk a mutatózó nyomor enyhítésére.

A bizottság híven teljesítette a magára vállalt kötelességet; a szomorú állapot hű képét terjesztette a magas kormány elbá, s e mellett socialis uton is segíteni kívánva a bajon, egy sorsjártékot rendezett s a kisorsolódó tárgyakat a megyei birtokosok kegyadományából óhajtván beszerezni, erre nézve felhívásokat bocsátott szét.

A bizottság reményében nem csalatkozott, a magas kormány az inségek közötti kiosztás végett 1250 frt, ugyanazoknak kölcsön ezimen 5% kamatra, s három évi visszafizetés mellett 3750 frt küldött kezemhez s midőn láttam, hogy ezáltal a bajon segítve nincsen, ez összeget megkettőztette.

A készpénzbeli adakozók sorát a nyomor enyhítésére a megyében mindég áldozatkész erdélyi rom. cath. püspök Fogarassy Mihály 6 nagyméltósága kezdte meg 200 frttal. Áldozatkészleggel folytatták Gyulafehérvári görög catholikus éresek Vancsa János 8 nagyméltósága, ki is bele számítva 50 sorsjegyné is árát, 50 frtot küldött rendelkezésemre, Gyulafehérvár közönsége pedig 20 frt, br. Bornemisza Lipót 10 frt, Mendel József 10 frt, Binder Ágoston egy keresztet tallért, Sándor Elek 5 frt, dr. Nagy Albert 5 frt, Nagy Péter erdélyi ref. püspök 5 frt, Ebergényi Mózes 5 frt, Fekete János 5 frt, Czirner József 5 frt, Barcs Ferenc 5 frt, dr. Nagy Károly 5 frt, két darab keresztet tallért, Mendel Simon 3 frt, Marosújvárt gyűjtés 11 frt 50 kr. A nagy-enyedi kir. járásbíró 5 frt, Csató János 6 frt. A tolnai járásbíró 5 frt, Boér Áron és hívei 5 frt, Tóth Miklós 3 frt, br. Horváth Ödön 2 frt 50 kr, Nagy József 2 frt, Szász Pál 2 frt, Szász-Csanádi körjegyzőség 4 frt 26 kr, Ravai és Klein Mihály 3 frt, Szöcs Károly 2 frt, Szöcs Sándor 1 frt, Sédelmájér Róza 5 frt.

Terményekbe adakoztak is. Glück Mór ur ki is 20 hektoliter tengerit ajánlott fel az alvinczi járás inségeseinek, Jónás Adolf ur, ki e megye inségesei részére 20 hektoliter tengerit adott az inségi bizottság rendelkezése alá, és br. Kemény István, ki 6 hektoliter adott a csombordi járás inségeseinek. Továbbá az alvinczi járás inségeseinek t. Glück Mór ur 5 hektoliter és t. Szöcs Károly ur pedig 14 liter fuszulykát.

Kisorsolódó tárgyakat küldötték: Jakabffy Antal 2 dr. Vajna Károly 1 dr. Korbulj Bálint 10 dr. Houchard József 2 dr. Czajler Eduard 1 dr. Glück Mór 6 személyre ezüst evő eszköz, kés és villa, gr. Büssel Henriknek 11 dr. Ebergényi Mózes 6 dr. br. Kemény Istváné 11 dr. Müller Mihály 7 dr. Zalányi Farkas 7 dr. Zeyk Domokosné 3 dr. br. Kemény Dénesné 3 dr. br. Kemény Domokosné 3 dr. br. Kemény Gyuláné 1 dr. Zeyk Gáborné 5 dr. Zeyk Károlyné 4 dr. Zeyk Nina 9 dr. Eugenie Dúkrét 1 dr. Adeleu Prix 1 dr. Löcssei Lajos 4 dr. Lázár Adolf 2 dr. Barcsai Gábor 6 dr. br. Kemény Anna 1 dr. Zeyk Miklós 1 dr. Nagy F. Károly 2 dr. Benda János 6 dr. Sáska Sándor 4 dr. Mezei Gergely 7 dr. Pogány Polixena 2 dr. rum. cath. püspök Fogarassy Mihály 11 dr. öz. Lengyel Károlyné 17 dr. Mangezius Frigyes 11 dr. Póka Kálmáné 5 dr. Ludvig Jánosné 12 dr. gr. Teleki Ádámné 6 dr. öz. Bálint Béatiné 4 dr. Ugron Sándor 1 dr. Vincenzi Nándor 8 dr. Medgyesi Anna 4 dr. Miksa Miklós 5 dr. Székely Ferenc 4 dr. Folyovich Sándorné 10 dr. Balázs-falván többek adományozásából 36 dr. Szöcs Giza 5 dr. Pávai V. Mari 12 dr. Köblös Miklós 7 dr. br. Wesselenyiné szül. gr. Mikó Anna 15 dr. Konec Albert 1 dr. Szilágyi Farkasné 2 dr. Pap Valéria 2 dr. Izai Berta 4 dr. Adler Sándorné 5 dr. Gáda Józsefné 2 dr. Dobolyi Józsefné 2 dr. Székelyhídi Marició 3 dr. Bisztricsány Lajos 20 dr. öz. Donogány Jakabné 16 dr. Vásárhelyi Károly 2 dr. Gáspár Jánosné 6 dr. Vágó Ferenc 2 dr. Lőthe Lajosné 3 dr. Poloni Domokos 2 dr. tanár Mihályi Károly 4 dr. Lázár Czili 2 dr. Sándor Miklós 6 dr. Incedi János 4 dr. Pap Gyuláné 2 dr. gyulafehérvári kir. járásbíró 6 dr. Veress Gáborné 10 dr. Bodor Lőrincné 7 dr. Fájler Farkas 3 dr. Ungerkep Miklós 5 dr. dr. Nagy Albertné 4 dr. La Borda Kálmán 1 dr. Vajna Ádámné 6 dr. Demeter Albertné 2 dr. Verner Ödön 3 dr. Schatt Tamásné 5 dr. Benedek Ida 2 dr. Návráti Györgyné 5 dr. Pánczél Sándor 3 dr. Szalánczi Lőrincz 4 dr. Szalánczi Lőrincz 4 dr. Imets Ilona 2 dr. Albert Elek 10 dr. Biró Miklós 11 dr. Veress Mari 3 dr. öz. Vajna Antalné 2 dr. Török Dánielné 3 dr. Telegdi Liza 3 dr. Soltész Nagy János 27

dr. Balassa Bálint 6 dr. Ferenczi Elekné 2 dr. Dankó Gyula 2 dr. Nuriásny Jánosné 4 dr. Winkler Jánosné 10 dr. Teleki Józsefné 9 dr. Vokál Jánosné 5 dr. Kasza Gergelyné 4 dr. Benkő Elek 4 dr. br. Splényi Antalné 1 dr. Czirner Istvánné 6 dr. Bodola Imréné 5 dr. Herepei Károlyné 4 dr. Finna Istvánné 3 dr. Török Antalné 2 dr. Török Bálint 1 dr. Teleki József 2 dr. Vájsz Ida 3 dr. gr. Teleki Géza 4 dr. Zeyk Józsefné 2 dr.

Mindezen adományokért fogadják illetők az inségek nevében hálás köszönetemet s fogadják köszönetemet t. Stein János ur, ki a 4000 sorsjegyet ingyen bocsátotta a bizottság rendelkezésére.

Köszönetet kell még mondanom a sorsolási bizottság tisztelt tagjainak, kik a tárgyak cél-szerű berendezésére oly nagy gondot és fáradságot fordítottak, köszönetet a könyradományok kiosztását eszközölő járási bizottságoknak, köszönetet azoknak, kik a sorsjegyek eladásában fáradoztak, s végre köszönetet a tisztelt közönségnek, mivel egyedül részvételének köszönhető, hogy az inség enyhítésére ennyi is állott az inségi bizottság rendelkezésére.

Kötelességemnek fogom ösmerni a sorshúzás eredményét, valamint midőn az egész ügy lebonyolítva lesz, a bevett pénzekről és terményekről vezetett számadást hasonlólag a tisztelt résztvevő közönség tudomására juttatni.

Nagy-Enyeden, 1878. április hó 9-én.
Zeyk Károly
főispán.

A hazafiságnak!

Az erdélyrészi házi-ipar- és iparfejlesztő egyesület pártoló tagjainak beiktatnak:

Gr. Bánffy Béla 50 forintos alapítvánnyal, Papp András körjegyző Libántalván 50 forintos alapítvánnyal. Farkas Dániel körjegyző Kakutson 50 forintos alapítvánnyal. 95. Bellusich János, 2 forintos évdíjjal.

Az egyesület célja: Erdély egyes vidékein a termények és ipari anyagok előfordulási helyéhez képest különönmű, tanműhelyeket, és pedig a fának műszerű feldolgozására; a szalma- és sásfonásra; a márvány, és gipsz esztérgyalozására; a csontfaragásra; művirágkészítésre, gyermekjátékok készítésére; a szövészeti ipar fejlesztésére tanműhelyeket állítani fel; továbbá a kender és kiválólag lentermelés terjesztésére és kidolgozására hatni, a gyártott cikkeknek piacáról gondoskodni, a szomszédos keleti tartományok szükségleteit kipuhatolni, islésüket tanulmányoztatni, iparos vándorlaniást és iparkiallításokat rendezni, kitűnő ipartermelvényekért iparosokat és ezek munkáit jutalmazni, végül tehetséges ifjakat, a kik természetű hajlamuknál fogva is magukat az iparnak kívánják szentelni, bel- és külföldön neveltetni.

Pártoló tagsági díj 6 évi kötelezettséggel évenként 2 frt. Alapító tagsági díj 50 frt.

Az alírási iv szerkesztőségünkben is ki van téve. Alíráások vidékről is elfogadjatnak. A tagsági díj utólagosan kiküldött pénztárral nyugtára fizetettik le.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. április 11.

— A császárné és királyné 6 Felsőge, a nagyszobai oltáregyletnek 100 forintot méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

— A kolozsvári ügyvédi kamara részéről ezenen közhírré tették, miszerint Szolga Mózes ügyvéd nem Tórádn, hanem Aranyos-Rákoson lakik; Dájbukát Salamon ügyvéd pedig lakását Bánfi-Hunyadról Kolozsvárra tette át.

— **Gr. Eszterházy Kálmán** főispán hivatalos ügyekben Budapestre utazott. A grófegyszersmind az „erdélyrészi háziiparfejlesztő egyesület” ideiglenes intéző bizottságának is elnöke lévén, az egyesület f. hó 14-ikére kitűzött gyűlést enapon nem tarthatja meg, hanem valószínűleg hnsvét másod napjára fog egybehívni az alakuló gyűlés.

— **Maros-Vásárhely** határán és a vidéken mint az „Erd. H.” írja a vetések a leg-szebb reményekre jogosítanak. A buza a Maros mentén mindenütt sűrűn kelt és sötétzöld színéből itélve a tavaszi száraz szelek sem hatottak rá kártékonyan.

— **Halálozás.** Mártonffy Antal cz. kanonok és erzsébetvárosi kerületi esperes-plébános, életének 60-ik s áldozatának 37-ik évében. e hó 7-én meghalt. Temetése e hó 10-én történt általános részvét mellett. A halottas háznál Markovich Jakab gym. igazgató mondott gyászbeszédet. Innen a plébániai templomhoz vonult az imposáns menet, hol Avedik Lukács lelkész s gym. tanár tartott emelkedett hangú beszédet. Az ó-templomnál Issekutz Viktor ügyvédjelölt egy eszmegazdag beszédet mondott a boldogultban az embert. Végül a tanuló ifjuság ének-karzengett egy dalt, volt előjárójának, kiben az erzsébetvárosi tanítványok valdi atyját és fíradhatatlan gondnokát vesztette el, kiben a nevelésügy egyik legbuzgóbb barátját, a cath. egyház derék harcosát, az emberiség egy minden szép, jó és nemesért lelkesülő fiát gyászolja. Nyugodjék békében!

— **Rablógyilkosság.** A Herend és Szent-Gál közönsége közt levő vasuti őrház a napokban, mint a P. N. írja, iszonyu bünténynek volt színhelye. Két sz. gáli csősz felhasználva a vasuti őrtávollétét, berontottak az őrházba és az ott lakó örnek fiatal nejét agyonütötték, egy 4 éves kis fiu gyermekét — a vasuti örnek első nejétől született kis fiát — megfojtották és a ház mellett lévő pocsolóba dobálták. A gyilkosság rablási szándékból 35 frtért (csak ennyit találtak) történt. A tettesek elfogattak s mindent bevaloltak.

— **Jászay Mari** asszony befejezte szegedi vendégszerelését. „Phaedra”-ban igen tetszett a közönségnek, mely szinte meg volt lepve a művésznő kitűnő alakításai által. Kezdetben sem az ottani lapok, sem a közönség nem méltányolták eléggé a művésznő ábrázolását.

— **Pápan** a „Népbank” bukása, s a vele kapcsolatban álló számtalan változások még folyton roppant izgatottságban tartják a várost. A bank főkönyvezetőjét még most sem sikerült elfogni. Az alkönyvezetőt elfogták. A legfrissiróztottabb csaisók derültek ki, lopások, hamisítások, zsarolások, okmány-sikkasztások. — A bank bukása a legjobb hitelt kereskedőket kőztette esdőt mondani. A bank-igazgatók tagjai — a város legelőkelőbb gazdag polgárai — a bank több hivatalnokának galád összejártsa miatt — felelősséggel folytán ezeket vesztenek.

— **Az olasz opera társaság** tagjai, kiknek pénteken kellene lejönni Budapestre, lejtvetelüket egy nappal elhalasztották, mivel a „Faust” előadásával oly nagy hatást tettek, hogy ez operát e héten már negyedszer kell előadniok a saison kezdete óta, s Budapestről visszamenve ismét ezzel folytatjákja bécsi stagnionet. — A „Faust” előadás központja Nilson én Faure, a kiről Mephistó szerepében egész tanulmányokat írnak a bécsi zenekritikusok. — A népszínházban ezuttal a kisebb szerepeket is mind idegen művészek fogják adni, a bécsi nagy opera ugyanazon tagjai, kik Bécsben is játszák az illető szerepeket.

— **Strausz János** zeneszerző neje, szül. Treffz Henriette asszony hietingnyaralójában váratlanul elhunyt. Egykor, férjhezmenetele előtt szép állást foglalt el a művészvilágban: a Theater an der Wien-nek kedvelt tagja volt; a zene barátai még mai nap is élénken emlékeznek vissza az akkor jóhangú énekesnőre.

— **Az első löverseny** az idén a monarchiában apr. 7-én volt Prága mellett a smichow gyepen. A hőlgyek díját gr. Kinszky Zdenko „Frolic”-ja nyerte el négy 16 közül. A triennial-stakesban a bejelentett 10 16 közül csak Comte Veith „Fidá”-ja járta körül a pályát, s vitte el a díjat. A lovaglók egyletének akadályversenyében gr. Kinszky Zdenko főtér „Merges”-e lett agyőztes, a vadásversenyben pedig gr. Eszterházy Miklós „Mindenes”-e.

— **Franzia** vidéki lapok azt beszélik, hogy Mac-Mahon legidősebb fia legközelebb nőül venni Lambrecht, Thiers egykori miniszterének, leányát. A két család már régebben összebarátkozott.

— **Egy jezsuitát** fogtak el nem rég Perzio olasz faluban, hol a pater mint káplán szerepelt. A szent férfit többek közt azzal vádolják, hogy harminczhét kis leányt rabolt el, kiket azután zárdákba dugdosott. A pater most a sanremói fogházban várja büntetését.

— **A bikaviadalok** megszüntetése ellen élénk agitatio indult meg Spanyolországban. Több cortes-tag kérdést intézett a párisi állatvédő egyesülethez, hogy küldjön meg valamennyi okirait, melyek hasonló egyesület keletkezését előmozdítatnák Madridban. E kérést természetesen nagy lelkesedéssel fogadták.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 180-ik sz.
Kolozsvárt, pénteken április 12-én 1878.

Sevillai borbély.

Vig opera 3 felv. Irta Rossini, fordította Szerdahelyi József.

Kezdeté pontban 7 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

Piacok árai.

— **A gy-fehérvári** piac árai márc 30-ról. 1878. Egy hektoliter tisztabuza 9 frt 16 kr, elegybuza 7 frt 40 kr, rozs 6 frt 40 kr, zab 3 frt. 22 kr. 100 kgr. széna köve 3 frt 80 kr, kötetlen 3 frt 70 kr. alomszalma 1 frt 70 kr, zsupszalma 2 frt 50 kr. Egy liter borsó 24 kr. lenese 28 kr, paszuly 12 kr. Egy liter konyhaliszt 36 kr. Egy kgr. marhahus 40. Egy köbméter fa frt — kr, egy hektoliter pityóka 4 forint — krajczár, egy kgr. disznózsír frt. 94 kr szinzsír — frt — krt Bors 1 frt 12 kr. hagyma 20 kr, fokhagyma 24 krajczár.

— **Szamosújvári** piaci árak 1878. april 1-én — Egy hektoliter tisztabuza 8 frt 50 kr, egy hektoliter elegybuza 6 frt 60 kr, egy hektoliter rozs 6 frt — kr, egy hektoliter törökbuza 6 frt — kr, egy hektoliter zab 2 frt 64 kr, 100 kilogram széna köve 3 frt 40 kr, 100 kilogram széna kötetlen 3 frt — kr, 100 kilogram

alomszalma — frt 70 kr, 100 kilogram zsupszalma — frt 70 kr, egy köbméter fa usztatott — frt — kr, egy köbméter fa száraz 4 frt — egy kilogram marhahus 30 kr, egy kilogram disznózsír — frt 80 kr, egy hektoliter pityóka 3 frt 40 kr, egy liter borsó 15 kr, egy liter lenese 15 kr, egy liter paszuly 15 kr, egy kilogram konyhaliszt 21 kr, egy kilogram hagyma 24 kr, egy kilogram fokhagyma 32 kr.

— **Deési** piac árjegyzéke: ápril 2-ről. Egy hektoliter tisztabuza 7 frt 80 kr, elegybuza 6 frt 30 kr, rozs 6 frt — kr, zab 2 frt 70 kr, 100 kgr. széna 3 frt, 40 kgr. alomszalma 1 frt — kr, zsupszalma 2 frt, — méter fa 2 frt, egy kgr. marhahus 32 kr, konyhaliszt 28 kr, egy liter borsó 18 kr, lenese 14 kr, paszuly 6 kr. köles 6 kr, egy hektoliter burgonya 4 frt 20 kr, egy kgr. disznózsír 90 kr, hagyma 15 kr, fokhagyma 36 kr.

— **Erzsébetváros** piaci árai márc. 30-ról 1878. Egy hektoliter tisztabuza 9 frt 50 — rozs 7 frt 50 kr, elegybuza 7 frt — kr, zab 3 frt — kr, 56 kgr. széna 3 frt 60 kr, alomszalma — frt 70 kr, zsupszalma 2 frt 40 kr, egy köbméter fa 4 frt — kr. egy kgr. marhahus 40 kr, konyhaliszt 21 kr, rizs 36 kr. disznózsír 1 frt 5 kr, Bors 1 frt 05 kr. hagyma 12 krajczár, fokhagyma 20 kr. Egy liter borsó 10 kr, lenese 10 kr, paszuly 10 kr, köles 16 krajczár, egy hektoliter burgonya 3 forint — 20 savanyu káposzta — kr, só 9 kr.

A „KELET” magán táviratai.

Feladatott Budapestén április 11. 10 ó. 35 p. d. e. Érkezett Kolozsvárra április 11. 10 ó. 45 p. d. e.

Ujra hét angol hajó ment át a Dardanellákon.

Az orosz csapatok Rusesukból Gyurgyevóba nyomulnak, Pitestinnél állást foglalnak monarchiánk ellen.

Goresakoff kijelenté Románia pétervári képviselőjének, hogy az esetre, ha Románia Európánál tiltakozik a san-stefanói béke ellen, az oroszok katonailag megszállják Romániát.

Az orosz kabinet kijelenté Bécsben, hogy Bessarabia ügyét nem akarja elvonni a congressus elől.

A porta azt kérdé, mit tesz gr. Andrássy, ha az orosz a békét végrehajtja. Gr. Andrássy kijelenté, hogy monarchiánk érdekeinek megtörtént sértésének tényével szemben ezen érdekek feltétlen védelmének tényét állítja.

Az ellenzéki fusiót tárgyalják, az ellenzések konferentiái, de még nem végeztek. A kiegyezés alapjául szolgáló program-pontok az Ausztriával való kiegyezés elvetését, a külön fogyasztási adóterület megszerzését vagy fogyasztási adóvonal felállítását külön vámterülettel követelik. Ezek mellett erőlyes külpolitikát, közigazgatási bíráskodást, vasutsoportosítást, igazságügyi reformot az ösmeretes pontozatok szerint. Ma közös konferentia lesz.

Legujabb.

Goresakov válasza.

Goresakov hg. válaszájegyzéke Salisbury lord köriratára kétségbe vonja, hogy a san stefanói szerződés Oroszország ellenőrzése alatt való erős szláv államot alkotott volna. A Bolgárországra vonatkozó megállapodások csupán fejleményei a konstantinápolyi conferentia megállapította elvnek. Salisbury maga beismeri, hogy a háboru nem engedi meg a konstantinápolyi conferentia programjához való tiszta és egyszerű visszatérést.

A válaszájegyzék további folyamában kifejti, hogy Bolgárország ép oly kevésbé lesz orosz ellenőrzés alatt, mint Oláhország. Oroszország Bulgária occupatíójának tartamát legfőlebb két évre állapította meg, mivel ha az occupatio tartama bizonytalan lenne, az a gyanu támadna, hogy Oroszország Bulgáriát annectálni akarja. Oroszország teljesen kész az occupatio idejét meg rövidíteni.

A bolgár kormányzó megválasztására a portának és Európának beleegyezése szükséges.

Goresakov herczeg csodálkozását fejezi ki azon ellenvetések fölött, melyek az Epirusa és Thessaliára vonatkozó megállapodások ellen emelteték. Ha Oroszország semmi kikötést nem tett volna e tartományok javára, azzal vádolták volna az orosz kormányt, hogy a görögöket a szlávoknak feláldozta. Ha ugyanazt az autonomiát kívánta volna nekik, mint Bolgárországnak, akkor meg azzal vádolták volna Oroszországot, hogy a török birodalmat szétrombolja.

Véddül akké összejegyzé Goresakoff a helyzetet, hogy Törökország, a konstantinápolyi confe-

rentia és a fejedelemségek egyesülése a szerződéseket 22 óv át fokozatosan megszegték.

Orosz vélemény rólunk s Angliáról.

Pétervárról figyelemre méltó levelet közöl a „P. O.”, melyben többi közt olvassuk, hogy br. Langenau ottani osztrák-magyar követ áttujtotta a cárnak Ferenc József magánlevelét, melyet ez válaszul írt a cárnak Ignatiev által Bécsbe elhozott levelére; továbbá átadta Goresakov herczegnek Andrássy gróf kifogásait a san-stefanói békeszerződés ellen. Levelez szerint Andrássy kifogásai igen radikális megváltoztatást in voiválják a san-stefanói szerződésnek. Mindamellett az orosz kormány nagy elégtétellel veszi tudomásul, hogy Andrássy gr. lehetőleg mindent „elkelt” a provocatíók elkerülésére.

Ellenben a magas és legmagasabb orosz körökben épenséggel legkisebb bizalommal sem viseltetnek Anglia békés czélzati iránt. Az mérvadó körökben meg vannak győződve arról, hogy Beaconsfield lordnál a háboru elhatározott dolog. Miután Victoria királyné is egyetért az angol kormányelnökkel, Beaconsfield lord a helyzet korlátlan ura.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzetéről április 10.

Gabona	F a j	Ára 100 klg.	
		től	ig
		frt/kr	frt/kr
Buza	bánsági tiszavidéki	11 05	—
	pestvidéki	11 40	—
	fehérmegyei bácskai	11 15	—
Ros	magyar	7 75	8 —
Árpa	takarmány malata	7 50	7 70
Zab	magyar	6 75	7 —
Tengeri	bánsági másnemű	7 45	7 50
Repeze	káposzta	—	—
	bánsági magyar	7 20	7 40
Szokvány (Usance)	buza tavaszra szállítandó	11 05	11 10
	Szept.—Oktre szállítan.	10 58	10 62
	roz tavaszra szállítandó	—	—
	Májusra—junira szállít.	7 32	7 35
(ny.) zesz	káposzta Aug. Szept. száll.	—	—
	bánsági Jul. Aug. szállít.	—	—
	100 liter százalékként	31 1/2	32 —

Érték- és váltófolym.

1878. április 10.

Magyar aranyjádék	86.80.
„ kincstári utalv.	1 kibocsát. 119.—
„ 2 „	109.—
„ keleti-vasut elsőbség 2 „	73.—
„ állami kötvény 1876 év	64.75.
„ vasuti kölcsön	97.50.
„ földterhementési kötvény	78.25.
temesi „	77.50.
erdélyi „	76.75.
horv. slavon „	84.25.
magy. szőlődezmá váltáság	79.75.
Osztr. egységes államadósság papírban	61.65.
„ ezüstben	75.50.
„ aranyjádék	73.50.
1860. államsorsjegy	111.—
Osztr. nemzeti bank részvény	7.97.
„ hitelrészvény	214.75.
magyar. hitelbank	196.50.
Ezüst	106.20.
Cs. k. arany	5.72.
Napoleon'd'or	9.71.—
Német birod. mark	59.80.
London	121.30.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Békésy Károly.

XII.

Egy olcsó gyógyszer.

Mindazon betegségek közül, melyek a halálozási statisztikát gazdagítják, a tudóvész az, mely naponta ezeket ragad el s a legtöbb családra hoz gyászt.

A legelőször Brüsszelben, s később majd nem mindenütt ismételt kísérletek bebizonyítják, hogy a kátrány, a fenyük gyanta-tartalmu terménye, a legjobb hatással bír minden szédülés és légszóbajak ellen.

A kátrány legjobban alkalmazható a Guyot-féle kátrány-tokoskák alakjában, mely a fennemlített bajok ellen már egészen népszerűvé válik. A közönséges adag 2—3 tokoskából áll, mely mennyiség minden étkezéskor veendő s majdnem azonnali enyhülés mutatkozik a beteg állapotában.

Hogy a számos hamisítvány elkerülthelessék figyelembe veendő, hogy Guyot ur alírása minden üveges/cimkéjén háromszíni nyomásban van feltüntetve.

Raktár Kolozsvárt, Székely Miklós gyógyszerésznél.

Lakváltoztatás.

Tisztelettel tudatom a n. érd. közönséggel

Szállítási hirdetés.

A Verespatak-Orbai m. kir. és társ. szent kereszt altárnál, a bánya-terményeknek bányavaspályán szállítása 1878. évi június 1-ső napjától kezdve három évre, a legkevesebért vállalkozónak bérbe fog adni. Bérleti kívánók 50 kros bélyeggel és 200 frt. bántépénzzel ellátott zárt ajánlatokat

1878. évi május-hó 1-ső napjáig.

akár a kolozsvári m. kir. bányaigazgatóságnál, akár pedig az abrudbányai m. kir. bányahivatalnál, hol a bérleti feltételek megtekinthetők lesznek, nyújtásuk be.

Magyar kir. bányahivatal.

Abrudbányán, 1878. április 7-kén.

(128)

(6—7)

CSIKI TESTVÉREK

fűszer-, liszt-, ásványvíz-, csemege- és borüzlete
KOLOZSVÁRTT.

Emmenthali —

Groyi —

(Albrecht főherceg Saybuschi

gnadásiatától)

Hollandi —

Parmesan —

Schwarzenbergi —

Harci —

Camenbert —

Tanzenbergi —

Romatour — sajtok

Olmützi Quargli

Liptoi turó

(kitűnő utánzat.)

Angolna

Anchovis

Haring

Haring tekercs

Tinnhal

Homár

Amerikai lazac

Sardiniák

Oroszhal

Sardella

Pisztrang olajba

Vizakira (Caviar)

Müncheni conserv gyümölcsök.

Ez idény alatt az utolsó

olcsó narancs

küldemény megérkezett.

Valódi

Gyógyszerként
az év minden szakában
használható.

Wilhelm-féle

Gyógyszerként
az év minden szakában
használható.

csúsz- és köszvény-ellenes

VÉR-TISZTÍTÓ TEA.

(Tisztítja a vért csúsz- és köszvény ellen.)

Egyetlen, biztosan ható vértisztító szernek van elismerve.

A cs. k. udvari körlet-
nokság engedélyével az
1868 december 7-kén
kelt végzés alapjánHatározottan jónak
bizonyult,
kitűnő hatású, sikere
jeljes.O. cs. k. Felsőház
legm. pártosa által ha-
misítás ellen biztosítva.
Bécs, márcs. 28. 1871.

Ezen tea az egész szervezetet megtisztítja, áthatja, mint semmi másféle szor, a test részait, a belhasznált folyadékot belébe minden tisztátalan köranyag-lerakódást; hatása is biztosan tartós.

Gyökeresen gyógyít csúsz, köszvényt, gyermeklebbent és más idült makacs bajt, folyton genyűdő sebeket, valamint nemi és bőrkülső betegségeket, gőrsőket, a testen és arcon bőrsz-
nyet és bujasenyves dagadtakat.Rendkívül jó sikert mutatott a tea máj- és lépárgat ellen, valamint aranyeres baj-
joknál, sápkórban, heves ideg- és csukló-fájdalmakban, aztán gyomoroszorulásban, szék-
bajban, alvástól megfosztásban, hűdajokban, magkötésben, tehetetlenségben és fehérfolyásos esetekben, sut.
Szenvedések, minők görvöl, mirigydagadt gyorsan és tökéletesen gyógyítottak a
tea kitűnő élvezete által, mert szelíd, olvasztó és vizelethajtó szer.

Csalhatlan bámulatos sikerek.

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett.

Wochen-Feistritz (Krain), 1. október 1872.

Tekintetes úr! Imént szükségem van mintegy három csomagra önnek „vértisztító teájából”,
mintán e kitűnő és „Wilhelm-féle csúsz- és köszvényellenes vértisztító teának” nevezett szer készre-
hozatala és használatát után, annak jóles hatásától meggyőződtem... Kérem a vértisztító teát postai
utánvét mellett küldeni.Tisztelettel:
Jerala János, kápián.

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett.

Blumenthal, Temes megye, Magyarhon, 1. október 1872.

Kérek önnek „Wilhelm-féle csúsz- és köszvény ellenes teáját”, melynek gyógyhatásos si-
keréről már meggyőződtem, még három nyálkát postai utánvét mellett.Tisztelettel:
Fischer Ferencz, magy. kir. postamester.

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett.

Tuschkau Fláca mellett, 1. október 1872.

Ha korábban ismerem vala önnek „csúsz- és köszvényellenes vértisztító teáját”, már rég me-
nekiltem volna sok éves bajomtól és sok forinttal, melyet egészem helyreállítására végett kidob-
tam, gazdaságosabban lennék. Eddig főraktárából Prágából hozattam a megbeszélhetetlen szert, ma egy-
nesen önökhöz fordulok, kérvén, hogy postafordultával tisztelettel nyálkát utánvét mellett küldeni sa-
veskedjék.Tisztelettel: alázatos szolgáló
Dilzi József.

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett.

Gutenstein, 1. október 1872.

Küldjön nekem minél előbb két nyálkát Wilhelm-féle csúsz- és köszvényellenes vértisztító teát,
mint rendesen, postai utánvét mellett. Látom, hogy önnek teája nélkül nem élhetek többé.Tisztelettel:
Haselsteiner Flórian, 43 sz. a. Klosterthalban.Az oly számos elismerő íratok folytatása közelebbre fog következni, mert lehetetlen egyszerre
mindányt hozni.

Óvás hamisítás és rászedés ellen.

Megvételnél szíveskedjék a n. é. közönség törvényes végzéseire és csemegei figyelni, mely minden nyálkát
külső felén látható, hogy hamisítások által rá ne eszedhesek.
A valódi Wilhelm-féle csúsz- és köszvényellenes vértisztító teát csak Wilhelm-féle csúsz- és köszvényellenes vért-
tisztító teája nemzetközi gyárból Neunkirchenben Bécs mellett, vagy a hírlapokban közölt raktárakból kapható.
Egy 8 adagra osztott, orosz támasztó szert készített pakét árá különböző nyelveken írt használati utasítás-
sal együtt 1 frt., külön göngy- és bélyegre 10 kr.A t. közönség kényelme tekintetéből a Wilhelm-féle csúsz- és köszvényellenes vértisztító teát kapható még:
Kolozsvárt: VALENTINI A. gyógyszer.-nél.
Abrudbányán: Vladi N.-nél.
Aradon: Tones és társánál.
Beszterczen: Kelp Frigyes, Tergovits
és Zintánál, Dietrich és Fleischmájer.
Balázsfalván: Schiessl Károly, gyógyszer.
Brassóban: Jekelius N., gyógyszerésznél.
Földváron: Folberth Fr., gyógyszer.
Gyula-Fehérvárt: Fröhlich, gyógyszer.
Lekenyén: Scheint Fr., gyógyszer.
Maros-Vásárhelyt: Bucher Miksa-nál.
Nagy-Bányán: Haracek J., gyógyszer.

Nagy-Enyeden: Binder Ágoston gyógyszer.

Nagy-Szebenben: Thalmayer Frigyesnél.

Románban: (Moldova) Dányi József, gyógyszer.

Segeresvárt: Teutsch J. B.-nél.

Szász-Régenben: Leonhár J.-nél.

Szászvároson: Reckert Károly, gyógyszer.

Szászsebenben: Reinhard J. C. gyógyszer.

Szerdahelyt: Schimmert Chr. Fr.

Vajda-Hunyadon: Acker Frigyes

Verespatakon: Moldován Lajos

Vizaknán: Cronberg János

(135)

(2—3)

Herzog Sarolta

piperész nő

Budapest IV. kerület koronautca

a tavaszi idényre dús választékú

női- és gyermek

KALAPOKAT

ajánl a legújabb párizsi minták után

legelegánsabb felszerelésben és

a legillendőbb áron.

Megrendelések utánvétel mellett pon-

tosan eszközöltetnek.

Eladás nagyban és kicsinyben.

NAGY JÓZSEF arany- ezüstműves és ékszerárú Kolozsvárt,

főter br. József-ház 9 szám.

Ajánlja a n. érd. közönségnek jól berendezett és a legnagyobb csinnal

kiállított bécsi és külföldi

arany- és ezüst ékszerárúinak dús raktárát

és kibécselt arany- ezüst és ékszer árúit legutányosabb áron,

egy ódon

arany- ezüst és kőves tárgyakat megvesz, vagy njakkal becsere.

(Óvásul.) Raktáramban minden egyes tárgy valódisága a m. kir.

bélyeggel van hitelesítve. (400) (19—*)

Matico-készítmények

Grimault és társa párizi gyógyszerészeknél.

Ezen gyógyszerek legbiztosabb sikert nyújtanak a takar s minden-

nemű idült és időnkénti nyálkás kifolyás gyógykezelésénél; következ-

alakban léteznek:

1. Matico-befecskendő Grimault és társától, mely husz év óta

legnépszerűbb gyógyszernek tekinthető a legmunkasabb nyálkás folyások ellen.

2. Matico-millyék Grimault és társától, melyeket a gyomor meg-

terhelése nélkül élvezhetni, mert a gabutápanyag-lemez csak a végéből

jutásuk olvad fel.

Főraktár Bécsben: Nagyban szállítást Raabe Brunónál, Bieker-

strasse 1; Rüdiger Fülöp-nél, Wienstrasse 15.— Főraktár: Magyarországra

néve Török József gyógyszerésznél Budapest. — Kolozsvárt:

Wolf J. és Dr. Hintz G. gyógyszerész urnaknál. (34) (12—23)

Stein János

könyvkereskedésébe Kolozsvárt

épen most érkezett:

KOSSUTH LAJOS

nagy hazánkfia felette jóltalált

életnagyságú arc képe.

(Nagy mellkép)

a legújabb eredeti felvétel után

gyönyörű olajnyomatban.

Aranyozott széles kerettel együtt

Ára 25 frt.

Vidékre csomagolással 26 frt.

DEÁK FERENCZ

olajnyomatú élethű arc képe,

(mellkép.)

a legdiszesebben kiállított széles

aranyozott (barock) keretben.

A nagy hazafi által a buda-

pesti árvaház javára elárúsításra

engedélyezett felvétel.

Ára 35 frt.

Vidékre csomagolással 36 frt.

Ugyanott kapkátó

A gyümölcsfa tenyésztés tana.

Vezérfonalul, gyümölcsfa tenyésztési előadások és

önképzés számára.

Dr. LUCAS EDE és Dr. MEDICUS FRIGYES

ily című munkájának 5-dik kiadása nyomán magyarra fordította,

illetőleg átdolgozta VILLÁSI PÁL

a keszthelyi m. k. gazd. tanintézetnél főkéntész és kert. tanár.

105 a szöveg közé nyomott fametszettel.

Ára 2 forint.

A községi közigazgatás kézikönyve.

Községi és körjegyzők, községielőjárók, szolgabírák, megyei bizottmányi

tagok, adó és katonasággal foglalkozók, ügyvédek, lelkészek, tanítók;

de különösen községielőjárók vizsgára készülők részére. Elméleti és

gyakorlati utmutató a legújabb törvények alapján.

Irta DOBOZI ISTVÁN. Ára 2 frt 50 kr.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. taoda betéivel Kolozsvárt.

Utvezető a szőlészethen és borászathan.

A jobb szőlőművelés, borkészítés és pinczegazdálkodás helyes
alapelveit népszerűsíteni stb.

Irta TERSÁNCZKY JÓZSEF orvos. 31 ábrával.

Ára 30 kr.

Hivatalos levelező.

Kör- és községi jegyzők, községielőjárók és olyanok

használatára, a kik jegyzői szigorlatra készülnek.

MEZEI ISTVÁN-tól. Ára 1 frt 20 kr.

Oroszország keleti törekvései.

Történelmi vázlat.

Irta Kállay Béni. Csinosan fűzve 1 frt 20 kr.

Az 1877-dik

évi törvények gyűjteménye.

Nyolozadréti hivatalos kiadás.

Egész vászonkötésben. Ára 1 frt 60 kr.

Zsebkidás egész vászonkötésben. Ára 1 frt 60 kr.

Alkotmány vagy absolutismus?

Irta Egy a sok közül. Ára 30 kr.

Az önkormányzat és pénzügye.

Hegedüs Sándortól. Ára 1 frt 50 kr.

A nyelvtudomány eredményei.

Irta Maller Miksa.

Szerző jóváhagyásával fordította Edelspecher Antal.

Ára 50 kr.

A nyelvészet és a természettudományok.

Irta Schleicher Ágost.

Fordította Edelspecher Antal. Ára 30 kr.

Darwin és a nyelvtudomány.

Irta Schleicher Ágost.

Fordította Edelspecher Antal. Ára 50 kr.

A kisebb polgári peres ügyekbeni eljárás,

a törvény eredeti szövegével, magyarázattal és írománypéldákkal ellátta

Kassay Adolf. Ára 1 frt.

Zur Frage der Siebenbürger Sachsen.

Flugblatt des Deutschen Vereins in Wien.

Ára 39 kr.

Katholikus

imakönyvek:

Albach

Pederzani

Eckartshausen

Gábor

Hungari

Leonhard

Munkay

Pazmány

Pap Fer.

Spáth

Sujánszky

Tárkányi

Witschel

stb. stb.

HUSVÉTRA!

KÖNYV- ÉS ZENEMÜKRESKEDÉSÉBE KOLOZSVÁRT

Stein János

imakönyvek,

HUSVÉTRA!

Protestáns

imakönyvek:

Cleinmann

Dobos

Filep

Fördös

Heiszler

Kis János

Koronka

Medgyes

Révész

Szász K.

Székács

Tompá

Vörös

stb. stb.

„DER ANKER“

Geschäftsausweis für den Monat Feber 1878.

In diesem Monate wurden 294 Anträge zur Versicherung von fl. 728,124 eingereicht, und zwar: 223 Anträge zur Versicherung von fl. 576,887 auf den Todesfall und 71 Anträge zur Versicherung von fl. 151,237 auf den Erlebensfall.

Ausgefertigt wurden: 203 Policen über auf Todesfall versicherte fl. 472,373 und 76 Policen über auf den Erlebensfall versicherte fl. 166,457, zusammen: 279 Policen über fl. 638,830 versicherte Kapitale.

Die Einnahmen dieses Monates bestehen in fl. 97,187 an Prämien, und fl. 137,509 an Assosiationseinlagen, zusammen; fl. 234,696.

Für Sterbefälle wurden fl. 33,422 bezahlt.

Im Laufe dieses Jahres wurden 667 Anträge zur Versicherung von fl. 1608392 ein gereicht, 672 Policen über fl. 1514428 versicherten Kapitals ausgefertigt, und fl. 507,474 eingenommen; sowie fl. 65,509 für Sterbefälle bezahlt.

Seit dem Bestande der Anstalt wurden nach Sterbefällen fl. 7091855 bezahlt.

Die 1877/ Association ergab ein Kapital von fl. 8101176.